

10 ЖОВТНЯ
2013 року
№21
(1167)

ЧНАЕС НОВИНИ

www.chnpp.gov.ua

Блоки Чернобыльской АЭС полностью освобождены от кондиционного ядерного топлива

28 сентября 2013 года персонал ЧАЭС завершил работы по освобождению блока №1 Чернобыльской АЭС от кондиционного отработавшего ядерного топлива.

Работы были начаты 22 декабря 2011 года. За это время с блока №1 в 5-й отсек бассейна выдержки хранилища отработавшего ядерного топлива №1 было перевезено 1333 отработавших тепловыделяющих сборок (ОТВС).

Работы по освобождению блока №2 Чернобыльской АЭС от кондиционного отработавшего ядерного топлива завершены в ноябре 2012 года, блока №3 - в сентябре 2010 года. Перед выполнением работ по выгрузке ОЯТ персоналом станции был разработан и реализован проект модернизации ХОЯТ-1, направленный на

повышение безопасности данного объекта в соответствии с требованиями Госатомрегулирования Украины.

Существенную экономию времени и бюджетных средств обеспечило изготовление отдельных видов необходимого для выгрузки ОЯТ оборудования силами персонала ЧАЭС. В частности, подразделениями станции было изготовлено 3294 «коротких» пеналов.

Сегодня персонал ЧАЭС работает над решением вопроса обращения с поврежденным ядерным топливом, которое осталось на 1-м и 2-м блоках.

Снятие с эксплуатации: день за днем

Алексей Володченко - заместитель начальника цеха по обращению с отработавшим ядерным топливом, рассказал нашему корреспонденту о деталях завершения очередного этапа снятия с эксплуатации ЧАЭС - освобождении энергоблоков станции от кондиционного ядерного топлива, и поделился планами на будущее.

- 28 сентября 2013 года закончены работы по освобождению блока №1 от кондиционного отработавшего топлива. Уточню, энергоблок №1 — последний из блоков с находящимся в нем кондиционным отработавшим топливом. Всё выгруженное топливо размещено на хранение в ХОЯТ-1. Таким образом, в настоящее время в бассейнах выдержки энергоблоков №№ 1,2 находится только поврежденное (некондиционное) отработавшее ядерное топливо, а энергоблок №3 освобожден полностью.

- Когда планируется окончание работ по выгрузке оставшегося некондиционного топлива?

- Выгрузка поврежденного отработавшего топлива запланирована на 2014 год.

- Расскажите, пожалуйста, есть ли планы на будущее и какие задачи стоят перед персоналом ЦООЯТ в настоящее время?

- На первом плане стоит завершение этапа прекращения эксплуатации энергоблоков №№1,2.

Для этого необходимо, в первую очередь, довести до конца работы с поврежденным ядерным топливом, то есть полностью освободить от

него блоки. Кроме того, прорабатывается вопрос о перемещении отработавших дополнительных поглотителей с первого и второго энергоблоков на третий.

На сегодняшний день в ЦООЯТ в стадии реализации находится проект установки модернизированной линии измельчения длинномеров в центральном зале (ЦЗ) второго энергоблока. Впоследствии эта установка будет перемещена на первый энергоблок, где будут продолжены работы по измельчению специзделий.

- Выгрузка топлива - довольно сложный и многогранный процесс. Какие подразделения станции принимали в нем участие?

- Да, действительно, процесс очень сложный. К примеру, работы по освобождению от кондиционного отработавшего топлива были тесно связаны с процессом изготовления пеналов для размещения его в ХОЯТ-1. При выполнении работ было задействовано несколько подразделений: ЦООЯТ, ЦОРАО, ЦРД. За этот период было изготовлено 3294 пенала, что позволило значительно сэкономить бюджетные средства.

Отдельно хочу поблагодарить и отметить конструкторов ПТС, проделавших огромную работу при модернизации ХОЯТ-1, что позволило нам получить разрешение Госатомрегулирования на использование пятого, резервного, отсека для размещения в нём ОТВС. Кроме этого были сделаны доработки, связанные ОРЗМ, которые, в свою очередь, позволили более безопасно выполнять загрузку ОТ в чехольном блоке 1.

Выражаю благодарность всему персоналу, принимавшему участие в процессе по освобождению блоков от кондиционного ОЯТ.

Чернобыльская АЭС — Игналинская АЭС: продолжение плодотворного сотрудничества

7-8 октября 2013 года Чернобыльскую АЭС с рабочим визитом посетила делегация руководства Игналинской АЭС (Литва) во главе с генеральным директором Дарюсом ЯНУЛЯВИЧУСОМ.

Чернобыльская и Игналинская АЭС — это атомные станции с аналогичными реакторами типа РБМК, которые в настоящее время остановлены и находятся в процессе снятия с эксплуа-

ционного демонтажа, при котором оборудование демонтируется практически сразу же после того, как была завершена работа реактора. Поэтому членов делегации особо интересовал опыт органи-

посетили объекты для обращения с радиоактивными отходами, расположенные на промышленной площадке, и ознакомились с ходом работ по строительству НБК.

В завершение визита Д.Янулявичус отметил, что во время совещания, состоявшегося в рамках визита, представители ИАЭС услышали немало ценных комментариев и замечаний, которые они постараются учесть в своей дальнейшей деятельности. «Наши процессы идут практически параллельно — где-то мы вас опережаем, где-то — вы нас, но у нас разные стратегии СЭ и в общем мы все находимся в состоянии первопроходцев на пути снятия с эксплуатации реакторов РБМК. Уверен, что такое тесное двустороннее сотрудничество будет чрезвычайно полезно

таци. Поэтому, как сообщил Д.Янулявичус, главной целью данного визита является обмен опытом, накопленным обоими предприятиями за время с момента их окончательного закрытия.

Рабочая программа визита достаточно насыщена. Гости ознакомились с концепцией снятия с эксплуатации, принятой на Чернобыльской АЭС, с изменениями организационной структуры и вариантами мотивации персонала, необходимыми для совершенствования управления процессом. Со своей стороны члены литовской делегации также представили презентацию о ходе работ по СЭ Игналинской АЭС.

В отличие от Чернобыльской АЭС, для блоков которой принята стратегия отложенного демонтажа, Игналинская АЭС идет по пути немедлен-

ного демонтажа, а также процедура и процесс освобождения от регулирующего контроля отходов демонтажа.

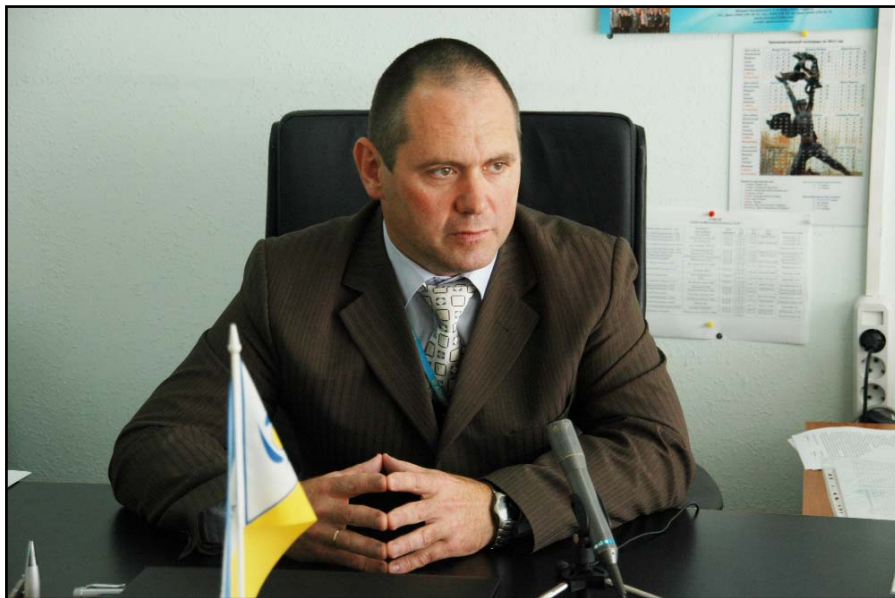
В ходе визита гости

для повышения эффективности решения стоящих перед нашими предприятиями важных и уникальных задач», - подчеркнул генеральный директор Игналинской АЭС.

Максим Орлов:

“Чем быстрее решим проблему недофинансирования, тем стабильнее будем жить!”

В числе наиболее актуальных для Чернобыльской АЭС по-прежнему остается проблема бюджетного финансирования станции. Своим видением решения имеющихся проблемных вопросов делится председатель ППО ЧАЭС Максим Орлов.

- Прежде всего, стоит вернуться к истории вопроса. Думаю, это необходимо для понимания ситуации во всей ее полноте.

Сегодня уже ни для кого не секрет, что Украина, принимая решение об останове блоков Чернобыльской АЭС, не была экономически готова к тому, что прекращение генерирования, станция превратится в потребителя значительных бюджетных средств. Вопросы снятия с эксплуатации АЭС для нашей страны новы, и никто, видимо, не принимал всерьез экономическую составляющую этого процесса. Сейчас, к сожалению, мы вынуждены констатировать, что государство не вполне способно справиться со своими декларированными ранее обещаниями, и мы на себе ощущаем последствия этой неспособности.

Уже в начале 2013 года стало ясно, что в текущем финансовом периоде наше предприятие столкнется с проблемой недофинансирования, то есть фонд оплаты труда персонала ЧАЭС будет значительно меньше того объема средств, которые нам необходимы. Понятно, что необходимо было предпринимать радикальные меры по экономии этого фонда - в противном случае персоналу станции грозило достаточно серьезное сокращение, потому что нечем было выплачивать заработную плату.

К чести руководства станции надо сказать, что не озвучивалась даже мысль о том, чтобы сокращать людей, фактически выбрасывая их на улицу. Мы все прекрасно осознаем: по закону, при сокращении наиболее социально защищенные те, кто имеет больший опыт работы, более высокую квалификацию, заслуги перед предприятием. Это значит, что в категорию "повышенного риска" попадают работники, которые недавно устроились на предприятие. Наверняка, они перспективны, - но именно они попадают под сокращение первыми. А это люди, у которых есть семьи и дети. Поэтому никому не хотелось ставить вопрос таким образом, чтобы создать предпосылки для сокращения.

Да, в действующем отраслевом соглашении есть некоторые ограничения, которые обязывают администрацию предприятия при сокращении более 5% персонала извещать профком не менее чем за три месяца до начала этого процесса. Это необходимо, чтобы в процессе социального диалога каким-то образом учесть социальные аспекты, учесть риски и смягчить возможные последствия. Еще раз хочу сказать, что это очень неприятный, болезненный процесс, и нет никакой гарантии, что человек не останется без работы на долгий период. Тем более, это актуально для

Славутича, который крайне стеснен в возможностях трудоустройства своих жителей. ЧАЭС по-прежнему является основным градообразующим предприятием, несмотря на системное снижение численности персонала. Профком стоит на позиции не оставить без работы, без средств к существованию никого из работников ЧАЭС.

К сожалению, за истекшие полгода не удалось полностью ликвидировать риски, связанные с недостатком финансирования по ФОТ. Понятно, что станция не только экономит средства, но и пыталась эти средства привлечь со стороны, в частности обеспечить дополнительное финансирование предприятия. Увы, процесс приходится признать малоэффективным: не то, чтобы он совсем сошел на нет, есть еще некоторые возможности, которые администрация ЧАЭС совместно с профсоюзным комитетом прорабатывает, но, тем не менее, пришел тот решающий момент, когда необходимо было принимать принципиальное решение, как мы будем работать в этом году - с учетом принципиального решения не проводить сокращение персонала. Поэтому было решено выступить с совместным обращением к коллективу предприятия с просьбой рассмотреть возможность оформления работниками отпусков без содержания продолжительностью 10 рабочих дней.

Откуда взялась именно эта цифра? Расчетным путем было установлено: чтобы решить проблему, исходя из ситуации на настоящий момент, каждому работнику до конца текущего года нужно взять административный отпуск без содержания на 9,3 дня. Понимая, что всегда есть коэффициент невыполнения, количество дней округлили до 10.

Разумеется, от эффективности сплоченных действий персонала, направленных на самосохранение, что мы все и демонстрируем сегодня, зависит будущее нашего коллектива - как в краткосрочной, так и в долгосрочной перспективе. И если мы сейчас не продемонстрируем 100-процентное единство, моно-

актуальное интервью

литность, то в дальнейшем найдутся силы, чтобы "разодрать", "растащить" коллектив на "составляющие", исполняя наши внутренние противоречия и конфликты интересов. Фраза "Разделяй и властвуй!" придумана отнюдь не глупыми людьми. Но не будем о грустном.

Я считаю необходимым подчеркнуть еще и еще раз: руководство станции не отвернулось от работников. Профсоюзный комитет и администрация ЧАЭС, ведя непростой социальный диалог, пришли к соглашению, что людей сокращать ни в коем случае нельзя - конечно, за исключением тех 79 человек, кто сократился по п.1, ст.40 Закона Украины "О досрочном закрытии...". Это большая цифра, но, к сожалению, недостаточная, чтобы в полной мере закрыть дефицит ФОТ.

Мы все находимся в одних условиях, и штатные работники профкома, понимая, что мы в одном коллективе работаем, приняли для себя следующее решение: исходя из принципов солидарности, взять по 10 дней отпуска за свой счет. Я, естественно, при необходимости выхожу на работу, решаю все вопросы, связанные с форс-мажором, в режиме он-лайн... Такая работа... Мы понимаем, что тоже экономим деньги и, если часть профбюджета к концу года будет сэкономлена, мы сможем направить ее, в том числе и на какие-то социально значимые проблемы, перераспределить - у профкома есть для этого все полномочия.

- Как Вы думаете, в том случае, если каждый работник возьмет по 10 дней за свой счет, - это спасет ситуацию?

- Уверен в том, что да! Более того, это перестраховочная мера, и как только будет достаточное условий считать, что финансовые риски закончены, мы сможем эту акцию прекратить досрочно.

ООТиЗ контролирует этот про-

цесс и еженедельно подводит итоги, сколько персоналом взято дней отпуска за свой счет. Хотел бы обратиться к тем работникам, которые (возможно, это субъективное мнение, но тем не менее, я его выскажу) более социально обеспечены, - прежде всего, к нашим пенсионерам. (Слава Богу, что таких людей у нас немало, в этом году, не в последнюю очередь - благодаря усилиям профкома, их стало больше ещё на 57 человек, и эта цифра постоянно растет!) В Законодательстве Украины отражено, что работающий пенсионер имеет право взять отпуск за свой счет продолжительностью до месяца. Прошу, если есть такая возможность, не отвернитесь от коллектива, от молодых, - по сути, это ваши дети. Поддержку директора, когда скажу, - чужих детей не бывает. Мне 43, можно сказать, что к людям, которым слегка за 20, отношусь по-отечески. Хочется поддержать именно эту молодежь, укрепить их силы и дать возможность работать дальше на этом предприятии, перенимать опыт и продолжать трудовые традиции.

- Вы обращаетесь к работающим пенсионерам с просьбой взять больше, чем 10 дней?

- Да, если у них есть такая возможность. Не только к ним, но и к руководителям предприятия, к руководителям цехов и подразделений - к людям, который имеют высокий социальный статус и неплохой заработок, показать пример, первым "встать из окопа". Почему нет?! Еще раз подчеркиваю - мы все находимся в одной лодке. Я обращаюсь и к тем работникам, которые считают, что чаша сия их обойдет: пересмотрите свое отношение к людям, с которыми вы работаете рядом. Давайте будем нести ответственность за все, что происходит на этой станции. Она наша единственная надежда и опора как в настоящем, так и в будущем.

Давайте создавать условия и предпосылки, чтобы она была успешна и дальше.

- Ранее говорилось о том, что если появятся деньги, нам компенсируют потери? Как Вы думаете?

- Я уверен, в том, что если финансовая возможность появится, экономическая составляющая будет реализована. Самое главное, мы добились непринятия решения о сокращении, хотя оно технически самое простое и лежит на поверхности... Я вас уверяю, что органы государственного управления ждут такого решения от руководства ЧАЭС. Не побоюсь сказать, что создаются все предпосылки для того, чтобы вытолкать людей на улицу! Когда коллектив ЧАЭС, понимая, в какой ситуации находится, принимает самое ответственное, но не самое популярное в наше время решение, - не идет на сокращение, а сохраняет свой потенциал, очень важно понимать, что и для города это тоже жизнеобеспечивающее решение.

- Что можно сказать по активности?

- Активность очень высокая, каждый день поступает на согласование 4-5 проектов приказов, связанных с уходом в отпуск без содержания, причем, пишут не на один день, а на 8-10 дней. Работа идет. Считается общее количество человеко-дней. В абсолютном исчислении сказать не могу, поскольку цифра постоянно растет, но тенденция позитивная и позволяет надеяться на то, что мы управимся в отведенные нам сроки - до ноября. Декабрь будет "закрывать" автоматически, исходя из существующих в наличии средств. Чем быстрее решим проблему, тем спокойнее будем жить. И более того, можно будет говорить о сплоченности самого коллектива, потому что, на мой взгляд, нам есть куда стремиться в этом плане.

На Чернобыльской АЭС продолжают работы по вводу в эксплуатацию новой вентиляционной трубы (НВТ) и сопутствующих систем II очереди

В течение сентября цехом эксплуатации главного корпуса и внешних сооружений выполнены первые два этапа - опытная эксплуатация и приемочные испытания НВТ. При выполнении работ обеспечивался постоянный контроль объемной активности воздуха вокруг объекта «Укрытие» во время изменений режимов систем вентиляции и закрытия отверстия ВТ-2, оформлены протоколы измерений аэродинамических характеристик и радиационных параметров выбросов в НВТ.

7 октября 2013 года состоялось заседание комиссии по принятию системы радиационного контроля НВТ в эксплуатацию после испытаний.

В настоящее время по результатам выполненных работ готовится отчетная документация для получения отдельного разрешения Госатомрегулирующего Украины

на эксплуатацию НВТ и сопутствующих систем II очереди ГСП ЧАЭС, а также разрабатывается новая эксплуатационно-техническая документация.

Для справки: 02.08.2013 Государственная инспекция ядерного регулирования Украины выдала ГСП ЧАЭС отдельное разрешение на осуществление работ по вводу в эксплуатацию новой вентиляционной трубы II очереди ЧАЭС. Согласно этому разрешению, ввод в эксплуатацию НВТ осуществлялся в соответствии с "Решением о введении в эксплуатацию новой вентиляционной трубы II очереди ГСП ЧАЭС" и "Программой ввода в эксплуатацию новой вентиляционной трубы и сопутствующих систем очереди ГСП ЧАЭС", утвержденными 04.07.2013.

Валерий Салий:

“Мы продолжаем интенсивно работать относительно увеличения финансирования”

Рассказать о финансовом положении предприятия и мерах по ликвидации дефицита фонда оплаты труда мы попросили Валерия Петровича Салия - директора финансового ГСП ЧАЭС.

- Валерий Петрович, работники ЧАЭС, может, и не очень активно, но берут отпуска без сохранения заработной платы. Можно ли сейчас уже сказать на сколько это улучшает финансовое положение?

- Прежде чем ответить непосредственно на этот прямой вопрос, я хотел бы ещё раз вернуться в историю, и напомнить персоналу, чем обусловлено то положение с фондом оплаты труда, в котором мы сегодня находимся - все, от директора до рабочего. Итак, по состоянию на начало бюджетного года, мы, в установленном порядке, предоставили главному распорядителю бюджетных средств наши расчеты по необходимому объему фонда оплаты труда с учетом нашей численности, и квалификационного состава. Главный распорядитель проанализировал наши расчеты и довел объем средств фонда оплаты труда, который был меньше, чем наш расчетный. Дефицит составил около 14 млн. грн с начислениями. Руководство станции, всеми доступными способами доказывало главному распорядителю, что данных средств нам недостаточно, чтобы, не изменяя численности закончить бюджетный год. Однако, главный распорядитель, пользуясь своим правом, оставил фонд оплаты труда в уменьшенном объеме. Далее, руководство ЧАЭС, согласно требований Бюджетного кодекса Украины, должно было привести штатное расписание в соответствие с выделенным фондом оплаты труда, то есть провести сокращение персонала. Понимая, что процесс сокращения персонала может приобрести необратимый характер, руководство приняло решение активизировать усилия на том, чтобы по итогам полугодия добиться корректировки выделенного финансирования в сторону увеличения. В первых числах июня было получено решение Премьер-министра Украины об учете

потребностей ЧАЭС при корректировке бюджета, так как с дефицитом были профинансированы также статьи расходов по природному газу, по пенсионному фонду, по затратам на обращение с радиоактивными отходами. Но, к сожалению, в августе стало понятно, что увеличение объемов финансирования на 2013 год правительство не планирует и ожидаемая корректировка не произойдет. Поэтому перед нами стал выбор: либо идти на сокращение персонала, либо попытаться уложиться в тот фонд оплаты труда, который у нас существовал на начало сентября. Расчетным способом мы определили, что дефицит фонда оплаты труда на конец года составляет около 6,02 млн.грн. Это тот объем средств, который нам необходим, чтобы нормально прожить 2013 год. Тем же расчетным путем мы определили, что для ликвидации дефицита фонда оплаты труда персонал станции должен взять за свой счет не менее 11 358 человеко-дней. С учетом особенностей работы предприятия это составляет 9,3 дня на работника из того контингента персонала, отсутствие на рабочем месте которого не создает реальной угрозы безопасности. Подчеркиваю, это расчетное значение. Исходя из вышесказанного, руководство обратилось к профсоюзной организации, непосредственно к персоналу с тем, чтобы совместными усилиями уложиться в этот фонд. По состоянию на 23 сентября мы имеем 6 тысяч 348 человеко-дней или 56% от требуемого. Поучаствовали в этом процессе 1542 человека. То есть, в принципе, определенное движение есть, но мы все понимаем, что если этот процесс замедлится, то у нас в конце года не останется времени для того, чтобы нормально спланировать фонд оплаты труда. Поэтому я призываю персонал интенсивнее ходить в отпуска без содержания с тем, чтобы всем коллективом уложиться в тот фонд

оплаты труда, который нам доведен.

- Какие то надежды есть, что в этом году нам все-таки увеличат фонд оплаты труда?

- Мы не опускаем руки и продолжаем интенсивно работать с органами государственного управления относительно увеличения финансирования. Мы подключаем все рычаги для того, чтобы все-таки увеличить фонд оплаты труда, в том числе, напоминая, что у нас свыше 40 миллионов дефицита существует для оплаты Пенсионному фонду его затрат на доставку пенсий, назначенных нашим работникам на льготных условиях. Это значительная сумма. И мы пока удерживаем ситуацию, надеемся удержать ее до конца года. С началом следующего бюджетного года приложим все усилия для того, чтобы и этот дефицит покрыть решением правительства о дополнительном финансировании. Мы уже имеем подобный опыт за прошлые годы.

- Если появится возможность, будут ли компенсированы эти десять дней?

- Генеральный директор на встрече с профсоюзным активом, сказал, что поскольку экономия фонда оплаты делается в интересах всего коллектива, то вклад каждого участника этого процесса, при финансовой возможности будет отмечен. Мы ведем учёт каждого работника, который берет отпуск без содержания, но все будет зависеть от наших финансовых возможностей. Постараемся, чтобы это произошло как можно скорее. Еще раз отмечу: расчетным путем мы определили, что нужно иметь десять рабочих дней без содержания на каждого работника, отсутствие на рабочем месте которого не создает угрозы безопасности. Поэтому учет вклада работника будет распространен только на эти десять дней.

Технический семинар по вопросам вывода из эксплуатации водоема-охладителя ЧАЭС

1-3 октября 2013 в Киеве проходил технический семинар "Результаты деятельности, связанной с вариантами вывода из эксплуатации водоема - охладителя ЧАЭС". Семинар организован в рамках выполнения проекта технического сотрудничества МАГАТЭ UKR/9/030 "Оказание помощи ЧАЭС в снятии с эксплуатации и безопасном обращении с радиоактивными отходами".

Исследования и предпроектные разработки, проведенные в последние годы с целью определения стратегии вывода из эксплуатации водоема - охладителя (ВО), показали, что реализация такого проекта позволит не только снизить капитальные и эксплуатационные расходы, связанные с поддержанием номинального уровня воды в водоеме-охладителе, но и уменьшить количество радиоактивно загрязненных вод, которые образуются в результате постоянного подтопления нижних помещений блоков ЧАЭС, снизить риски, связанные с возможным прорывом защитной дамбы, и сократить вынос радиоактивных веществ с ВО в Припять в связи с большой фильтрацией водоема.

Однако при выводе из эксплуатации водоема-охладителя могут проявляться и негативные факторы, а именно: возможность распространения радиоактивных аэрозолей с поверхности осушенных участков водоема за счет ветрового подъема, эффекты неконтролируемого развития трансформации экосистемы и гидробионтов, которые могут привести к нежелательным экологическим и санитарно-гигиеническим последствиям.

Проблемные вопросы вывода из эксплуатации водоема-охладителя ЧАЭС, особенности разработки проектной документации, гидрогеологические и радиологические прогнозы, возможные экологические изменения, меры по ремедиации и мониторингу, регулирующие требования к ука-

занной деятельности - именно эти вопросы стали предметом обсуждения на семинаре. В рамках семинара также рассматривается проект технико-экономического обоснования (ТЭО), которое сейчас разрабатывает Чернобыльская АЭС.

В разработке отдельных разделов ТЭО и экспертных оценках участвовали ученые и специалисты ГСП "Чернобыльский спецкомбинат", Института гидробиологии НАНУ, Научно-исследовательского института сельскохозяйственной радиологии, Научно-исследовательского института радиационной защиты АТН Украины, Украинского научно-исследовательского гидрометеорологического института НАНУ, Института проблем математических машин и систем НАНУ, Института геологических наук НАНУ, Института географии НАНУ, эксперты МАГАТЭ.

Представители этих организаций, Института проблем безопасности АЭС, Министерства экологии и природных ресурсов, Министерства здравоохранения, Государственной инспекции ядерного регулирования, Государственного Агентства по управлению зоной отчуждения, Укргосстройэкспертизы присоединились к участию в семинаре и обсуждению указанных вопросов.

Привлечение широкого круга специалистов на этапе обсуждения ТЭО позволит гарантировать безопасное снятие с эксплуатации водоема-охладителя ЧАЭС и создать условия для естественного самовосстановления трансформированной на его территории экосистемы.

О начале отопительного сезона на ЧАЭС

Холодная погода пришла ранее обычного времени. На вопросы о том, будет ли тепло на рабочих местах, нам ответил Сергей Жовнер — главный энергетик ГСП ЧАЭС

- Сергей Дмитриевич, скажите пожалуйста, когда начнется отопительный сезон на ГСП ЧАЭС? Существуют ли проблемы, которые мешают подаче тепла в помещения?

- Отопительный период начинается у нас ориентировочно с 15 октября. Главный показатель для начала отопления объектов - среднесуточная температура воздуха, равная восьми градусам по Цельсию (или ниже) на протяжении трёх суток, что мы и наблюдаем в настоящее время. Иными словами — отопление необходимо включать.

Надо сказать, что оборудование подготовлено: системы заполнены, но котельная до начала работы ещё должна пройти тепло-технические испытания котлов, что и будет проведено одновременно с их вводом в работу.

Однако для включения и подачи тепла в помещения необходимо погасить остатки задолженности за отпущенный нам в первом полугодии газ, после чего будут заявлены лимиты на газ для текущего периода. Часть задолженности уже погашена, и есть надежда, что уже в ближайшее время мы начнем отопительный сезон.

- Подключение тепла пройдет поэтапно или по всем объектам одновременно?

- Подключение будет поэтапным. В первую очередь — санпропускники. При подаче тепла всегда есть необходимость проверки систем теплоснабжения, осмотр сетевых насосов, выявление возможной течи, порывов и других проблем. Объем таких работ достаточно большой, но мы к нему готовы.

Заява

про екологічні наслідки зняття з експлуатації водоймища-охолоджувача

Мета робіт зі зняття водоймища-охолоджувача з експлуатації

Зняття водоймища-охолоджувача ЧАЕС (ВО ЧАЕС) з експлуатації проводиться на підставі Закону України "Про Загальнодержавну програму зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта "Укриття" на екологічно безпечну систему" від 15 січня 2009 р. за № 886-VI та "Завдання на розробку техніко-економічного об'єкту рунтування зняття з експлуатації водоймища-охолоджувача Чорнобильської АЕС". Діяльність з виведення ВО також базується на основі вимог та положень, які викладені в низці Законів України та нормативних документах, таких як:

- Закон України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку";
- Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища";
- Закон України "Про екологічну експертизу";
- Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97);
- Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). Доповнення: Радіаційний захист від джерел потенційного опромінення (НРБУ-97/Д-2000);
- Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України (ДСП 6.177-2005-09-02);
- ДБН А.2.2-3-2004 "Склад, порядок оформлення, узгодження та погодження проектної документації для будівництва" (з урахуванням особливостей);
- ДБН А.2.2-1-2003 "Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) для проектування і будівництва підприємств, будівель і споруд";
- ДБН А.2.1-1-2008 "Вишукування, проектування і територіальна діяльність. Вишукування. Інженерні вишукування для будівництва".

Необхідність здійснення робіт зі зняття з експлуатації водоймища-охолоджувача Чорнобильської АЕС обумовлюється низкою технічних, фінансових та екологічних проблем, які виникли на даний час при функціонуванні цього водоймища в режимі проектної експлуатації. Основними факторами є відсутність необхідності утримувати об'єкт, що був створений для цілей промислового виробництва електроенергії. Крім того, з економічної точки зору, утримання ВО для водозабезпечення сучасних потреб ЧАЕС є технічно невиправданим, а враховуючи відпрацьований ресурс механізмів та обладнання, що забезпечує функціонування даного об'єкта - надмірно збитковим. Тривала відсутність ремонту обладнання та споруд несе значні екологічні ризики.

Додаткові впливи на навколишнє середовище при здійсненні діяльності зі ЗЕ ВО ЧАЕС

При здійсненні заходів зі зняття з експлуатації ВО (ЗЕ ВО) основним фактором, який може негативно впливати на навколишнє середовище, є викид радіоактивних речовин в навколишнє середовище. Такий вплив здійснюватиметься на наступні компоненти навколишнього

середовища:

- повітря;
- ґрунтовий та рослинний покрив;
- води поверхневі та підземні;
- соціальне середовище.

Виведення з експлуатації водоймища-охолоджувача Чорнобильської АЕС матиме прямі та опосередковані наслідки для навколишнього середовища, які будуть проявлятися як відразу після початку діяльності, так і через тривалий час після осушення ВО.

Основним джерелом радіаційного впливу на довкілля діяльності при ЗЕ ВО є його донні відклади, які містять радіоактивні матеріали аварійного викиду ЧАЕС. Осушення значної площі ВО призведе до оголення дна та формування умов для забруднення приземного шару атмосфери радіоактивним пилом та його перенесення на прилегли до ВО території, що в свою чергу, призведе до додаткового опромінення персоналу ЧАЕС та Чорнобильської зони відчуження (ЧЗВ). Крім того, при виведенні ВО з експлуатації потенційний вплив може бути здійснений надзвичайними ситуаціями природного характеру - пожежами та пиловими бурями.

Зняття ВО з експлуатації матиме екологічні, фізичні та геофізичні наслідки.

- екологічний (вплив на видовий склад та популяції живих організмів, що населяють ВО);
- геофізичні (вплив на гідрогеологічне середовище території ВО, проммайданчика ЧАЕС та прилеглих територій).

Виведення ВО з експлуатації матиме опосередкований соціально-психологічний вплив на техногенне та соціальне середовище.

Вплив на рослинний та тваринний світ, а також на об'єкти природно-заповідного фонду України є незначним. На тлі існуючого стану забруднення компонентів навколишнього середовища радіоактивними речовинами, додаткове забруднення буде практично непомітне.

Вплив на повітряне середовище

При оцінці впливу на повітряне середовище діяльності зі ЗЕ ВО було використано дані, отримані раніше на пульсуючій водоймі, що послужила таким чином натурною моделлю для встановлення параметрів вторинного перенесення радіоактивних аерозолів в приземному шарі атмосфери з осушення ділянок дна водоймища-охолоджувача. Ці параметри необхідні для моделювання та визначення ризиків, які будуть супроводжувати діяльність зі ЗЕ ВО.

Розрахунки впливу діяльності зі ЗЕ ВО на приземний шар атмосфери показали, що в нормальних умовах додаткові рівні об'ємної активності ^{137}Cs , ^{90}Sr і $^{239,240}\text{Pu}$ будуть на два порядки менші від існуючих на даний момент. Наприклад, сучасна об'ємна активність приземного шару атмосфери ^{137}Cs на прилеглих до ВО територіях (за виключенням території ЧАЕС) знаходиться в межах від 2,2 до $5,4 \cdot 10^{-5}$ Бк/м³, а додаткове забруднення, спричинене діяльністю зі ЗЕ ВО,

ВО, складатиме $2,3 \cdot 10^{-7}$ Бк/м³.

За умов надзвичайних ситуацій (пилова буря та трав'яна пожежа) додаткові рівні забруднення повітря будуть порівняні з існуючим станом повітряного середовища ЧЗВ. Вторинне перенесення пилу в приземному шарі атмосфери не призведе до погіршення радіаційної ситуації та перевищення контрольних рівнів забруднення атмосфери в ЧЗВ.

Вплив на геологічне середовище

Аналіз діяльності зі ЗЕ ВО продемонстрував відсутність чинників, які можуть вплинути на геологічне середовище території розміщення ВО.

Вплив на ґрунтовий та рослинний покрив

Оцінки впливу на ґрунтовий покрив при виведенні ВО з експлуатації були проведені шляхом побудови просторових карт розповсюдження радіоактивних аерозолей з території ВО на прилеглі території. Просторові оцінки додаткового забруднення ґрунтового покриву свідчать про вкрай низький рівень додаткового забруднення прилеглих територій ¹³⁷Cs, ⁹⁰Sr, ²³⁸⁻²⁴⁰Pu, ²⁴¹Am. Річне привнесення радіоактивності, що видуватиметься з території дна ВО на прилеглі території, складатиме менше 0,01% на рік від існуючих зараз рівнів радіоактивного забруднення.

За розрахунками, при оголенні радіоактивно забрудненого дна водоймища, максимальні рівні додаткового радіоактивного забруднення прилеглих територій становитимуть:

за нормальних умов спуску ВО:

- ¹³⁷Cs - 0,01 кБк/м²;
- ⁹⁰Sr - 0,03 кБк/м²;
- ²³⁸⁻²⁴⁰Pu - 0,0001 кБк/м².

у випадку пилової бурі, яка пройде над осушеними ділянками ВО:

- ¹³⁷Cs - 0,05 кБк/м²;
- ⁹⁰Sr - 0,01 кБк/м²;
- ²³⁸⁻²⁴⁰Pu - 0,0005 кБк/м².

за умов пожежі рослинного покриву на осушених ділянках ВО:

- ¹³⁷Cs - 0,08 кБк/м²;
- ⁹⁰Sr - 0,05 кБк/м²;
- ²³⁸⁻²⁴⁰Pu - 0,0000001 кБк/м².

Наприклад, максимальні рівні річного надходження ¹³⁷Cs на ґрунтовий покрив території ближньої зони ЧАЕС становитимуть біля 6,4 Бк/(м²*рік), що буде в сотні разів менше від рівнів забруднення території чорнобильського району до аварії 1986 року. Водночас рівні забруднення ґрунтів цим радіонуклідом становили 2 - 4 кБк/м². Станом на 2012 рік рівні забруднення прилеглої до ВО території складають від 400 до 7000 кБк/м².

Забруднення промайданчика Чорнобильської АЕС та ґрунтів прилеглих територій, навіть при найнесприятливіших умовах дорівнюватимуть 0,05% від існуючих рівнів вмісту ¹³⁷Cs, ⁹⁰Sr та ТУЕ. З огляду на рівні накопичення радіонуклідів в рослинах, які сягають десятків кБк/кг, додаткове забруднення рослин складатиме десятки (для ⁹⁰Sr та ¹³⁷Cs) та одиниці (для ²³⁸⁻²⁴⁰Pu) Бк/кг. При існуючому рівні природної варіативності значень накопичення радіонуклідів рослинами, яка складає 30-40% за сезон, привнесення вказаної активності буде практично непомітним. Враховуючи проведені оцінки, виведення ВО з експлуатації не призведе до збільшення вмісту радіонуклідів в надземній фітомасі рослинних угруповань прилеглих територій, та не спричинить посилення міграції радіонуклідів як за звичайних умов, так

і за надзвичайних явищах на цих територіях.

На територіях, що знаходяться за 10-кілометровою зоною відчуження, наприклад, на території міста Чорнобиля (за найекстремальніших умов), на ґрунтовий покрив додатково може випасти 0,003% від існуючого рівня радіоактивного забруднення.

Проведений аналіз рівнів впливу на ґрунтовий покрив прилеглих до ВО територій показав, що, як за нормальних умов виведення ВО з експлуатації, так і у випадку виникнення екстремальних ситуацій (трав'яна пожежа та пилова буря), додаткове поверхневе забруднення буде незначним та не призведе до погіршення екологічної ситуації. З огляду на встановлені рівні впливу діяльності зі ЗЕ ВО на ґрунтовий покрив буде незначним та не потребує проведення додаткових заходів з мінімізації впливу на цей компонент довкілля.

Вплив на водне середовище

Проведено аналіз зміни екологічних та радіаційних умов поверхневих та підземних вод, що зазнають впливу при реалізації ЗЕ ВО.

Подано аналіз складових водного балансу ВО, на основі яких обґрунтовується характер зміни рівня ВО на етапі зняття з експлуатації.

Встановлено, що рівень радіаційного забруднення водоймищ, які утворюються на місці ВО буде зростати з часом. За прогнозом, концентрація ⁹⁰Sr у воді за нормальних умов складатиме не більше 43 Бк/л. Максимальні рівні забруднення радіонуклідами води цих водойм, за консервативним прогнозом, можуть досягнути 73 Бк/л (⁹⁰Sr) через 50 років після спуску води з ВО, але знаходиться в межах, встановлених в сучасних умовах замкнених водойм ближньої зони ЧАЕС.

Вплив діяльності зі ЗЕ ВО на фауну призведе до перебудови екологічних зв'язків та зміни структури популяцій тваринних організмів. Незважаючи на несприятливі умови для іхтіофауни ВО, які поступово погіршуватимуться зі зниженням рівня води, при дотриманні контрольованого режиму спуску водойми (не швидше 1 м/рік) і регулярним контролем за якістю водного середовища в рамках запропонованого регламенту моніторингу гідробіологічних і гідрохімічних показників, масової загибелі риб у перші роки, а, можливо, і впродовж всього періоду зняття ВО з експлуатації, можна уникнути.

Вплив на соціальне середовище

При оцінці впливів на навколишнє середовище при ЗЕ ВО було проведено розрахунки впливу на персонал ЧАЕС та ЧЗВ, що знаходиться в зоні впливу.

Заява про екологічні наслідки зняття з експлуатації водоймища-охолоджувача

Також було проведено оцінки дозових навантажень на категорію населення, що перебуває в деяких селищах ЧЗВ - самопоселенців.

Було встановлено, що додаткові рівні дозових навантажень на персонал підприємств, які знаходяться в місті Чорнобилі не перевищать КР, які встановлені для персоналу підприємств зони відчуження. Додаткові дозові навантаження за нормальних умов ЗЕ ВО для персоналу, що знаходиться в місті Чорнобиль, складатиме $0,9 \cdot 10^{-6}$ мЗв, при діючих КР 10 мЗв/рік. Додаткове опромінення персоналу ЧАЕС та підрядних організацій, які здійснюють діяльність на проммайданчику ЧАЕС, також не перевищить встановлені КР індивідуальної річної ефективної дози (будуть становити $0,59 \cdot 10^{-3}$ мЗв).

При виникненні надзвичайних ситуацій природного характеру (пилова буря та пожежі рослинного покриву в ложі ВО) додаткові впливи на персонал ЧАЕС та ЧЗВ також будуть незначними і нижчими встановлених КР. Опромінення населення, що мешкає на прилеглих до Чорнобильської зони відчуження територіях, також не перевищить рівнів доз, що встановлені для населення. Рівні додаткового забруднення присадибних ділянок самопоселенців також будуть незначні. Наприклад, для самопоселенців, що мешкають в найбільш несприятливих умовах, на відстані біля 5 км від ЧАЕС, рівні додаткового забруднення території приватного подвір'я, за умови екстремальної події (трав'яної пожежі) складатиме 0,007% від існуючих рівнів забруднення. Для інших кинутих населених пунктів, де мешкають "самопоселенці", рівні додаткового забруднення будуть ще менші (наприклад, для цього сценарію рівні забруднення території м. Чорнобиля складатимуть не більше 0,003% від існуючого). З огляду на це, додатковий вплив, який буде виражатись в поверхневому забрудненні території буде незначним.

Згідно з діючими нормами оцінки транскордонного впливу проводяться за умови прояву вагомих впливів на території сусідніх держав. Доза внутрішнього опромінення за рахунок інгаляційного надходження радіонуклідів в організм мешканців найближчих до ЧАЕС населених пунктів Республіки Білорусь та Росії при пиловій бурі та трав'яній пожежі, що може виникнути на ВО під час виведення з експлуатації, складуть не більше 10-3 мкЗв та 10-4 мкЗв відповідно. Доза зовнішнього опромінення від пилової бурі та трав'яної пожежі складе біля 10-5 мкЗв та 10-6 мкЗв відповідно. Такі рівні впливу є незначними та не потребують розгляду діяльності зі ЗЕ ВО в транскордонному контексті.

Вплив на техногенне середовище

Діяльність зі ЗЕ ВО впливатиме на низку об'єктів техногенного середовища, які знаходяться в зоні впливу. Проведені розрахунки наслідків виведення ВО з експлуатації показали, що для всіх радіаційно-небезпечних об'єктів ближньої зони ЧАЕС спостерігатиметься зниження рівнів підземних вод та, як наслідок, це призведе до зниження обводненості радіоактивних матеріалів та зменшення міграції радіонуклідів з місць захоронення РАВ. За оцінками екологів діапазон зміни рівня підземних вод складає від 0 до 5,8 м. За розрахунками, найбільші зниження рівнів, природно, стануться в чаші во-

доймища-охолоджувача. На проммайданчику 1 і 2 черги ЧАЕС зниження становитиме 1,7 - 4 м, а на проммайданчику ЧАЕС 3 черги - від 1,7 до 5 м. В результаті ПЗРВ "Комплексний" може звільнитися від води.

Вказані екологічні наслідки діяльності доводять позитивне значення виведення ВО з експлуатації для навколишнього середовища, що підвищить роль чорнобильської зони відчуження як бар'єра на шляху міграції радіонуклідів за межі.

Потенціальний вплив за умови виникнення надзвичайних ситуацій природного характеру

При проведенні оцінки впливу на навколишнє середовище діяльності з виведення ВО з експлуатації були розглянуті сценарії розвитку екстремальних подій, які можуть виникнути на території водоймища під час здійснення діяльності по проекту. Було розглянуто виникнення найбільш вірогідних подій для даних умов - пилової бурі та пожежа трав'янистого покриву, що сформується на ділянках осушеного дна ВО.

Оцінки показали, що у випадку виникнення пилової бурі в районі ВО та за умови тривалості бурі 3 доби, вторинне забруднення території проммайданчика ЧАЕС та території міста Чорнобиль буде вкрай незначним. Додаткове поверхнєве забруднення складатиме менше тисячної частки відсотку від існуючих зараз рівнів забруднення. Найбільший вплив від пилової бурі спостерігатиметься для східної частини проммайданчика ЧАЕС, але рівні додаткового забруднення будуть мізерні - тільки 0,02 % до існуючих рівнів забруднення цих територій.

Вплив на довкілля пожежі трав'янистого покриву, що сформується на дні осушеного ВО, матиме найбільший вплив щодо виносу ^{137}Cs та ^{90}Sr на прилеглі території в порівнянні з іншими джерелами. Забруднення цими радіонуклідами прилеглих територій будуть в сім разів вищими за нормальних умов виведення ВО з експлуатації. Разом з тим, ці величини надзвичайно низькі та максимально складають всього 0,07-0,08 кБк/м². Перенесення ^{238}Pu та ^{241}Am при пожежі трав'яного покриву буде надзвичайно низьким, так як ТУЕ мають надзвичайно низькі рівні біологічного накопичення рослинності. За умови пожежі трав'янистого покриву максимальне забруднення прилеглих територій складе всього 0,05% до існуючих рівнів забруднення територій, що знаходяться в зоні впливу.

Заходи, спрямовані на забезпечення виконання робіт зі ЗЕ ВО відповідно до природоохоронних вимог

Для виконання робіт зі ЗЕ ВО відповідно до природоохоронних норм буде забезпечено виконання наступних заходів:

- радіаційний контроль стану компонентів навколишнього середовища при виконанні робіт зі ЗЕ ВО;
- контроль екологічного стану осушених територій та оцінка адаптації/відновлення природних комплексів у нових умовах;
- радіаційний контроль персоналу, що працює в ближній зоні ЧАЕС та персоналу ЧАЕС.

Впродовж всього періоду реалізації проекту здійснюватиметься комплексна програма радіоекологічного моніторингу. У випадку значного прояву негативних чин-

ників на довкілля (виявлення окремих ділянок території, що має забруднення вище встановлених контрольних рівнів, інтенсифікація перенесення радіоактивного пилу, незадовільний перебіг сукцесій, прояв ерозії тощо) буде проведено додаткові реабілітаційні заходи. В якості таких заходів передбачається застосування оранки, штучного задерніння та інших заходів, які буде вибрано відповідно до типу проблеми.

В процесі здійснення робіт зі ЗЕ ВО не передбачається завдання шкоди навколишньому середовищу. Саме тому, на початковому етапі діяльності зі ЗЕ ВО, не передбачається проведення компенсаційних заходів для покращення стану навколишнього середовища.

Позитивними наслідками діяльності зі ЗЕ ВО для навколишнього середовища є:

- суттєве зменшення виносу радіоактивних речовин з ВО до річки Прип'ять;
- зменшення ризику забруднення ґрунтових вод від радіаційно-небезпечних об'єктів, що знаходяться на прилеглих до ВО територіях;
- зниження виробничих ризиків, які мають місце при підтримці ВО в режимі експлуатації.

Залишкові впливи

ЗЕ ВО було розглянуто на наявність залишкових впливів, якими буде супроводжуватись запланована діяльність. Результати проведеної оцінки показали, що переважна більшість компонентів навколишнього середовища, які знаходяться в зоні впливу діяльності зі ЗЕ ВО не будуть зазнавати негативних впливів. Залишковий вплив на навколишнє середовище при ЗЕ ВО полягатиме в незначному забрудненні прилеглих територій радіонуклідами, перенесених вітром з ложа ВО. Рівні радіаційного впливу на ці території будуть неістотними.

Позитивним видом залишкового впливу буде зниження рівня підземних вод як на території ВО, так і на прилеглих територіях, де знаходяться об'єкти тимчасового зберігання та поводження з РАВ. Зниження рівня підземних вод призведе до уповільнення їх руху та, відповідно, уповільнення міграції радіоактивних речовин.

Користь від діяльності зі ЗЕ ВО перевищує шкоду, яка може бути заподіяна для довкілля.

Обов'язки ДСП ЧАЕС щодо виконання проектних рішень відповідно до норм та правил охорони навколишнього середовища та вимог екологічної безпеки

Виконавець робіт - ДСП ЧАЕС зобов'язується здійснювати роботи з виведення ВО з експлуатації відповідно до діючих Законів України, нормативних документів та встановлених регламентів.

ДСП ЧАЕС здійснює постійний контроль за проведенням всіх робіт, що пов'язані зняттям ВО з експлуатації та забезпечує дотримання екологічних вимог з безпеки. Результати діяльності з контролю за дотриманням безпеки надаються органам державного нагляду та всім зацікавленим (в тому числі ЗМІ).

ДСП ЧАЕС забезпечує неперевищення контрольних рівнів безпеки на осушених територіях та їх радіоекологічного впливу на навколишнє середовище.

У випадку перевищення впливів на довкілля вище встановлених діючими нормативними документами контрольних рівнів, ДСП ЧАЕС несе відповідальність за наслідки відповідно до законодавства України.

З метою інформування громадськості відносно запланованої діяльності згідно з проектом ЗЕ ВО передбачено наступні заходи:

- контакти з громадськими організаціями, засобами масової інформації, інформаційні повідомлення в газету "Новини ЧАЕС";
- підтримка в актуальному стані інформації щодо проекту на веб-сайті Чорнобильської АЕС www.chnpp.gov.ua.

З матеріалами ОВНС можна ознайомитися в офісі Чорнобильської АЕС за адресою: м. Славутич, вул. 77-ої Гвардійської дивізії, 7/1, прим. 140, 237, тел.: (04579) 4-20-62, (04579) 4-44-05.

У разі прийняття місцевими органами влади та органами місцевого самоврядування рішення щодо проведення громадських слухань стосовно проекту ЗЕ ВО, вони будуть підтримані ДСП "Чорнобильська АЕС" організаційним, інформаційним забезпеченням, а результати слухань будуть систематизовані та включені до остаточного звіту з оцінки на навколишнє середовище.

10 жовтня:

День стандартизації і метрології

В 2002 году Президент Украины подписал указ о праздновании Дня стандартизации и метрологии. С тех пор в Украине ежегодно отмечается этот праздник. О работе отдела главного метролога рассказывает главный метролог ГСП ЧАЭС Валерий Яцымон.

- Метрологическое обеспечение построено на законодательной базе, основной документ - Закон Украины "О метрологии". Он гласит, что на объекте должно быть обеспечено единство измерений. То есть наша основная задача - обеспечение такого единства. Деятельность отдела проводится по трём основным направлениям: поверка средств измерительной техники, калибровка средств измерительной техники и метрологическое обеспечение проектов. Все средства измерительной техники, которые подлежат государственному надзору и контролю, должны пройти поверку. Этим у нас занимается группа метрологических работ, которая организывает поверку, доставляет поверку средств измерительной техники, организывает сопровождение договоров и прохождение всех этапов. Калибровка - самое обширное направление,

потому, что на данный момент у нас на учете стоит более 7000 наименований средств измерительной техники: это рутинная ежедневная работа. По направлению метрологического обеспечения проектов также есть определенные результаты. Это новые объекты, которые вводятся в эксплуатацию, и с метрологическим обеспечением там у нас порядок.

Отдел у нас небольшой - 17 человек в возрасте от 30 до 62 лет. Если посмотреть в процентном соотношении, то молодых специалистов у нас более 30%, все они перспективные, работают более 5 лет, поэтому смена у нас есть.

По случаю профессионального праздника, хотелось бы пожелать сотрудникам достойно выполнять задачи, возложенные на коллектив, здоровья семьям и всего самого наилучшего!

Вимоги щодо розміщення, утримання та використання первинних засобів пожежогасіння

Будівлі, споруди, приміщення, технологічні установки повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння - вогнегасниками, ящиками з піском, бочками з водою, покривалами з негорючого теплоізоляційного полотна, грубововняної тканини, повсті, пожежними відрами, совковими лопатами, пожежним інструментом (гаками, ломачами, сокирами тощо), які використовуються для локалізації і ліквідації пожеж у їх початковій стадії розвитку. Ця вимога стосується також будівель, споруд та приміщень, обладнаних будь-якими типами установок пожежогасіння, пожежної сигналізації або внутрішніми пожежними кранами. Вперше збудовані, після реконструкції, розширення, капітального ремонту об'єкти (споруди, приміщення, технологічні установки) повинні бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння до початку їх експлуатації.

Для зазначення місця знаходження первинних засобів пожежогасіння у виробничих, складських, допоміжних приміщеннях, будівлях, спорудах, а також на території підприємств, як правило, повинні встановлюватися спеціальні пожежні щити (стенди).

Пожежні щити (стенди) та засоби пожежогасіння повинні бути пофарбовані у відповідні кольори за чинним державним стандартом.

Вогнегасники слід встановлювати у легкодоступних та помітних місцях (коридорах, біля входів або виходів з приміщень тощо), а також у пожежонебезпечних місцях, де найбільш вірогідна поява осередків пожежі. При цьому необхідно забезпечити їх захист від попадання прямих сонячних променів та безпосередньої дії опалювальних та нагрівальних приладів. Переносні вогнегасники повинні розміщуватися шляхом навішування на вертикальні конструкції на висоті не більше 1,5 метра від рівня підлоги до нижнього торця вогнегасника або встановлюватися в пожежні шафи поруч з пожежними кранами у спеціальні тумби або на пожежних щитах. Для зазначення місця знаходження первинних засобів пожежогасіння

(вогнегасників) слід встановлювати вказівні знаки згідно з чинними державними стандартами.

Вогнегасники повинні мати:

- облікові (інвентарні) номери за прийнятою на об'єкті системою нумерації;
- пломби на пристроях ручного пуску;
- бирки та маркувальні написи на корпусі.

Використані вогнегасники, а також вогнегасники із зірваними пломбами необхідно негайно направляти на перезарядження або перевірку.

Відповідальність за своєчасне і повне оснащення об'єктів вогнегасниками та іншими засобами пожежогасіння, забезпечення їх технічного обслуговування, навчання працівників правилам користування вогнегасниками несуть власники цих об'єктів (або орендарі згідно з договором оренди).

Підготував
інспектор ВОЗНС
ДСП "Чорнобильська АЕС"
ст. лейтенант служби ц.з.
М.П. Лакей

Новини ЧАЕС

Засновник - державне спеціалізоване підприємство "Чорнобильська АЕС"

Новини ЧАЕС

Редактор випуска: Валентина Одиниця

Над номером працювали:

Майя Руденко, Вадим Любимий,
Наталія Олійниченко, Сергій Касянчук

Тел.: 2- 59 -02, 2-57-46

E-mail: ipo2@chnpp.gov.ua

Газета заснована у 1995 році.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року